

TLAČOVÁ SPRÁVA

17. jún 2025

Slovenský filmový ústav predstaví na Art Filme klasické filmy v sekcii Rodinné filmové striebro

Účasť Slovenského filmového ústavu (SFÚ) na Art Filme v Košiciach je už tradíciou. Tento rok SFÚ zostavil pre festival sekcii Rodinné filmové striebro, filmy zo zbierok SFÚ sa budú premietiť aj v sekcii Cena Milana Lasicu. Celkovo sa na Art Filme premietne desať klasických filmov, päť dlhometrážnych a päť krátkometrážnych. Festival Art Film sa začne v piatok 20. júna a potrvá do 27. júna.

Festivalová sekcia Rodinné filmové striebro, ktorej garantom je Slovenský filmový ústav, sa aj tento rok zameriava na prezentáciu pokladov z filmového archívu a sprístupňovanie filmového dedičstva. „Výber filmov tvoria nielen reprezentatívne diela slovenskej kinematografie, ale do pozornosti dáva aj tie menej známe, často neprávom opomínané filmové výpovede najmä z krátkometrážnej tvorby,“ hovorí Marián Hausner, riaditeľ Národného filmového archívu SFÚ. Okrem troch hraných filmov sa v sekcii premietne aj pásmo piatich krátkometrážnych filmov, ktoré podľa Hausnera „*nakrútili majstri našej dokumentárnej tvorby. Ich prostredníctvom sa dostaneme na nevšedné miesta na východnom Slovensku, pričom tiež ukazujú rozmanitosť života a činnosti ľudí, tak ako ich zaznamenali filmoví dokumentaristi.*“ Všetky filmy zo zbierok SFÚ sa budú premietiť v Kine Úsmev, v kinosále Impulz.

Pásmo krátkometrážnych filmov nazvané Východ v krátkom filme otvorí videoúvod Rudolfa Urca, ktorý v 60. rokoch minulého storočia pôsobil ako režisér a vedúci dramaturg Spravodajského filmu a Štúdia krátkych filmov v Bratislave. Diváci uvidia päť dokumentárnych filmov. *Batromijov dom* (1984) Fera Feniča zobrazuje život lesného robotníka a jeho rodiny v Novej Sedlici. *Zakliata dolina* (1966) Štefana Kamenického hovorí o živote ľudí v menej rozvinutých oblastiach východného Slovenska. *Mašinka* (1967) Karola Skřípského je o lesnej železnici v Remetských Hámroch. V *Rozhovore* (1963) Otakara Krivánka nevidomý asistent lekárskej fakulty v Košiciach hovorí o svojom živote. A napokon film *Poznačení tmou* (1959) Štefana Uhra približuje spôsoby výuky, poznávania a vnímania detí v škole pre nevidiacich v Levoči.

V sekcii Rodinné filmové striebro sa budú premietiť aj tri dlhometrážne hrané filmy. Tragikomédia Dušana Hanáka *Ja milujem, ty miluješ* (1980) o starom mládencovi je výpoveďou o ľuďoch z periférie. Film bol nakrútený v roku 1980, ale vinou komunistickej cenzúry sa dostal k divákovi až na konci roka 1988, pričom vzbudil nadšené ohlasy československej filmovej kritiky. V roku 1989 bol uvedený na Medzinárodnom filmovom festivale v Berlíne, kde získal cenu Strieborný medveď za najlepšiu réžiu, a na Medzinárodnom filmovom festivale v Štrasburgu, kde bol ocenený Hlavnou cenou a Cenou FIPRESCI.

Film Dušana Trančíka *Keď hviezdy boli červené* (1990) zachytáva časové obdobie konca štyridsiatych rokov až po okupáciu Československa v auguste 1968. Na príbehu váhavého a nesmelého muža, konformistu, sleduje osudy ľudí – spoluvtorcov i obetí morálnej klímy, ktorá sa v Československu udomácnila v päťdesiatych rokoch, aby napriek nádejným vyhlídkam v roku 1968 znovu ovládla medziľudské vzťahy. Film vznikol na prelome režimov, produkovala ho ešte Koliba a dofinancovala francúzska koprodukcia so zámerom zachrániť európsky film pred „zamerikanizovaním“.

Snímka *Kým sa skončí táto noc* (1965) Petra Solana je jedným z prvých existencialistických filmov na československý spôsob. Ide o psychologickú sondu do vnútra ľudí, ktorí prežívajú noc v prepychovom nočnom podniku. Rozpráva príbeh o dvoch mladých úradníkoch, ktoré po celý rok šetria na niekoľko dní bezstarostného života, dvoch mladých inštalatérov hľadajúcich erotické dobrodružstvo,

Slovenský filmový ústav predstaví na Art Filme klasické filmy v sekcii Rodinné filmové striebro

stavebnom majstrovi a jeho sprenevere výplaty celej partie, neuznanom vynálezcovi a bývalom majorovi britskej armády, ktorého politické príkoria povojnových čias priviedli k alkoholizmu. Film skúma hranice túžby po vykročení z večného kolobehu zodpovednosti a práce a v strete viacerých generácií načrtáva kaleidoskop postáv, ktorých generačné traumy sú neprenosné.

V sekcii Cena Milana Lasicu sa premietnu dva filmy zo zbierok SFÚ, účinkuje v nich laureát ocenenia Ivan Mistrík. *Archimedov zákon* (1964) Andreja Lettricha je súdobá satira pranierujúca karierizmus, diktátorské spôsoby, podlizovanie sa a servilnosť. Film zobrazuje absurdný príbeh kariéry malého úradníčka, ktorého vďaka omylu povýšili. Jeho pracovný a úradný vzostup však sprevádza morálny úpadok. *Veselohra Šťastie príde v nedeľu* (1958) Jána Lacka je o športke a vášnivých športkároch. Trojicu mladých mužov privádza spoločné „športkárenie“ do rôznych nepríjemných a často až komických situácií a ich predstavy o rýchlom zbohatnutí sa čoskoro rozplynú.

Slovenský filmový ústav bude mať zastúpenie aj v Industry programe. Počas festivalu sa v košickom Artfore uskutoční diskusia o vydávaní filmovej literatúry na Slovensku. O filmových časopisoch, knihách, DVD a blu-ray nosičoch aj o prezentácii slovenského filmu na internete budú hovoriť Peter Dubecký, generálny riaditeľ SFÚ, Mária Ferenčuhová, filmová bádatelka z oddelenia vedy a výskumu SFÚ, Martin Kaňuch, odborný redaktor edičného oddelenia SFÚ a šéfredaktor filmologického časopisu *Kino-Ikon* a tiež estetik a filozof Peter Michalovič. Diskusia chce upriamiť pozornosť na to, že myslenie o filme, znalosť nielen domácej, ale i svetových kinematografií, vedomie historických súvislostí i komplexnosti súčasných trendov, nebýva jednoduché. V Kulturparku počas soboty, nedele a pondelka záujemcovia nájdu aj predajný stánok s edičnými produktami SFÚ, z ktorých mnohé budú k dispozícii za zľavnené ceny.

[Viac informácií o MFF Art Film Košice nájdete na oficiálnej stránke festivalu](#)
[FB event – Diskusia o vydávaní filmovej literatúry na Slovensku](#)

kontakt: Simona Nôtová, tlačová tajomníčka SFÚ, tel.: +421 2 5710 1542, simona.notova@sfu.sk